

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001023

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-04-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевчук Сергій Миколайович

2. SERHII SHEVCHUK

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0002-2742-4084

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 281

Назва наукової спеціальності: Публічне управління та адміністрування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Публічне управління та адміністрування

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Публічне управління та адміністрування

Місце роботи здобувача: Національний університет цивільного захисту України

Код за ЄДРПОУ: 08571363

Місцезнаходження: вул.Онопрієнка, Черкаси, Черкаський р-н., 18034, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12890

Повне найменування юридичної особи: Національний університет цивільного захисту України

Код за ЄДРПОУ: 08571363

Місцезнаходження: вул.Онопрієнка, Черкаси, Черкаський р-н., 18034, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет цивільного захисту України

Код за ЄДРПОУ: 08571363

Місцезнаходження: вул.Онопрієнка, Черкаси, Черкаський р-н., 18034, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 82.13

Тема дисертації:

1. Механізми публічного управління пожежнотехногенною безпекою як чинник забезпечення захисту навколишнього середовища

2. Mechanisms of public administration of fire and technogenic safety as a factor in ensuring environmental protection

Реферат:

1. Анотація У дисертаційній роботі вирішено наукове завдання, що полягає в теоретичному обґрунтуванні механізмів публічного управління пожежно-техногенною безпекою як чинника забезпечення захисту навколишнього середовища та розробленні рекомендацій щодо їх практичного впровадження в Україні. Мета та завдання. Досягнення мети зумовило вирішення таких завдань: розкрито сутність теоретичних аспектів пожежно-техногенної безпеки населення; проаналізовано понятійний апарат системи публічного управління у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки в умовах надзвичайних ситуацій; визначено основні підходи до організації публічного управління у цій сфері; розкрито вплив екологічних факторів на проблеми пожежно-техногенної й національної безпеки; запропоновано сучасні підходи до формування організаційного механізму пожежно-техногенної безпеки в регіональному вимірі; узагальнено зарубіжний досвід організації відповідного публічного управління в умовах надзвичайних ситуацій та воєнного стану;

окреслено стратегічні орієнтири модернізації державної системи безпеки життєдіяльності. Методологія. Використано: логіко-семантичний метод — для поглиблення понятійного апарату; порівняльний — для аналізу підходів вітчизняних і зарубіжних учених; аналізу та синтезу — для оцінювання динаміки механізмів безпеки; спостереження та теоретичного узагальнення — для виявлення проблем і суперечностей у їх реалізації; структурного моделювання — для побудови поетапної моделі трансформації механізмів пожежно-техногенної безпеки в контексті національної безпеки держави. Інформаційну базу склали чинне законодавство, наукові розробки фахівців галузі, статистичні матеріали МВС України та ДСНС України. Основні результати. Досліджено систему пожежно-техногенної безпеки в умовах надзвичайних ситуацій і воєнного стану та роль ДСНС України в публічному управлінні цією сферою. Узагальнено підходи до управлінського процесу в системі «природа-техносфера», де джерелами небезпеки виступають екстремальні природні явища та небезпечні промислові об'єкти. Встановлено, що категорія «техногенна безпека» охоплює два ключові аспекти — наявність ресурсів та цільову спрямованість їх використання, а поняття «потенціал» і «ресурс» розрізняються за ознакою залежності від суб'єктів діяльності. Розкрито класифікацію загроз у сфері пожежно-техногенної безпеки: за джерелом виникнення, наслідками, масштабом, ступенем гостроти та сферою прояву (військові, техногенні, екологічні, природні, соціально-політичні). Конкретизовано поняття «режим надзвичайної ситуації» як комплекс заходів із захисту населення, визначення меж зони НС, ліквідації наслідків, забезпечення сталого функціонування об'єктів життєзабезпечення та безперервного моніторингу навколишнього середовища. Обґрунтовано, що термін «безпека» в системі пожежно-техногенної безпеки слід розглядати у двох аспектах: як стан захищеності населення і територій та як властивість системи зберігати стійкий стан функціонування. Доведено, що «забезпечення безпеки населення та захисту критично важливих об'єктів» — це комплекс взаємопов'язаних заходів, спрямованих на запобігання втратам серед населення, зменшення шкоди об'єктам виробничого і соціального призначення та навколишньому середовищу від надзвичайних ситуацій природного, техногенного характеру, терористичних актів і впливу сучасних засобів ураження в умовах бойових дій. Ключові слова: публічне управління, пожежно-техногенна безпека населення, громадська безпека, організаційний механізм державного управління, система пожежно-техногенної безпеки в умовах воєнного стану, потенціал та ресурс.

2. The dissertation addresses a specific scientific problem consisting in the theoretical substantiation of public administration mechanisms for fire and technogenic safety as a factor in ensuring environmental protection, and the development of recommendations for their practical implementation in Ukraine. Purpose and Objectives. To achieve the stated goal, the following tasks were accomplished: the theoretical aspects of fire and technogenic safety of the population were examined; the conceptual apparatus of the public administration system in the sphere of civil protection and technogenic safety under emergency conditions was analyzed; the principal approaches to organizing public administration in this field were identified; the influence of environmental factors on fire and technogenic as well as national security challenges was revealed; contemporary approaches to forming an organizational mechanism for fire and technogenic safety at the regional level were proposed; international experience in organizing relevant public administration under emergency and martial law conditions was synthesized; and strategic benchmarks for modernizing the state system of vital activity safety were outlined. Methodology. The study employs the following methods: the logical-semantic method — to deepen the conceptual apparatus; the comparative method — to analyze the approaches of domestic and foreign scholars; analysis and synthesis — to assess the dynamics of safety mechanisms; observation and theoretical generalization — to identify problems and contradictions in their implementation; and structural modeling — to construct a phased transformation model for fire and technogenic safety mechanisms in the context of national security. The information base comprises current legislation, scholarly research by field specialists, and statistical materials from the Ministry of Internal Affairs of Ukraine and the State Emergency Service of Ukraine. Principal Findings. The system of fire and technogenic safety under emergency and martial law conditions was examined, along with the role of the State Emergency Service of Ukraine in public administration of this domain. Approaches to the management process within the "nature-technosphere" system were synthesized, identifying extreme natural

phenomena and hazardous industrial facilities as the primary sources of danger. It was established that the category of "technogenic safety" encompasses two key dimensions – the availability of resources and the purposeful direction of their use – while the concepts of "potential" and "resource" are distinguished by their dependence on the subjects of activity. A classification of threats in the sphere of fire and technogenic safety was developed, structured by: origin (source of occurrence), consequences, scale, degree of severity, and domain of manifestation – encompassing military, technogenic, environmental, natural, and socio-political threats. The concept of "emergency regime" was refined as a comprehensive set of measures covering population protection, delineation of emergency zone boundaries, consequence mitigation, ensuring the sustained functioning of critical life-support infrastructure, and continuous environmental monitoring. It was substantiated that the term "safety" within the fire and technogenic safety system should be understood in two dimensions: as the condition of protection of the population and territories, and as the capacity of a system to maintain a stable operational state. It was further demonstrated that "ensuring the safety of the population and the protection of critically important facilities" constitutes a set of interrelated measures aimed at preventing casualties, reducing damage to production and social infrastructure and to the natural environment from emergencies of natural and technogenic origin, terrorist acts, and the effects of modern weapons under conditions of armed conflict. Keywords: public administration, fire and technogenic safety of the population, public safety, organizational mechanism of public administration, fire and technogenic safety system under martial law, potential and resource.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0118U001007

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Шевчук С. М. Організаційний механізм державного управління пожежно-техногенною безпекою населення. Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія: Державне управління. 2024. Вип. 1 (20). С. 412–421. <https://doi.org/10.52363/2414-5866-2024-1-45>
- Шевчук С. М. Пожежно-техногенна безпека в системі публічного управління в умовах надзвичайного стану. Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія: Державне управління. 2024. Вип. 2 (21). С. 408–418. <https://doi.org/10.52363/2414-5866-2024-2-46>
- Шевчук С. М. Сучасні підходи щодо формування організаційних механізмів пожежно-техногенної безпеки. Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія: Державне управління. 2025. Вип. 2 (23). С. 228–237. <https://doi.org/10.52363/2414-5866-2025-2-26>
- Шевчук С. М. Роль і місце системи забезпечення пожежної та техногенної безпеки у механізмі управління державою. Інвестиції: практика та досвід. 2026. Вип. 2. С. 405–408
- Шевчук С. М. Питання забезпечення безпеки населення в умовах надзвичайного стану. Публічне управління у сфері цивільного захисту: освіта, наука, практика : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Харків, 29 берез. 2024 р.) Харків : Вид-во НУЦЗУ, 2024. С. 124
- Шевчук С. М. Проблема пожежно-техногенної безпеки в Україні. Гуманітарний дискурс суспільних проблем: минуле, сучасне, майбутнє : матеріали XXIV Всеукр. наук. конф. з міжнар. участю. (м. Черкаси, 18 квіт. 2024 р.). Черкаси : ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2024. С. 324– 325
- Шевчук С. М., Крюков О. І. Екологізація соціального розвитку держави як чинник ефективного управління в сучасних умовах. Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави : тези доп. XIII Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 30-річчю Харківського національного

університету внутрішніх справ у статусі університету (м. Вінниця, 22 листоп. 2024р.). Вінниця, 2024. С. 283–285

- Шевчук С. М., Крюков О. І. Вплив екологічних факторів на публічне управління у сфері національної безпеки. Теорія і практика розвитку туризму: досвід, проблеми, інновації : матеріали III Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Черкаси, 20 лют. 2025 р.) / за заг. ред. С. М. Домбровської. Черкаси : НУЦЗ України, 2025. С. 52–54
- Шевчук С. М. Особливості адміністративно-правового режиму надзвичайного стану природного характеру. Публічне управління у сфері цивільного захисту України: освіта, наука, практика : Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Черкаси, 27 берез. 2025 р.). Черкаси : НУЦЗ України, 2025. С. 181–184
- Шевчук С. М. Особливості адміністративно-правового режиму надзвичайного стану. Актуальні питання адміністративного права та процесу в умовах воєнного стану : XI Всеукр. наук. конф. молодих вчених. (м. Кропивницький, 4 груд. 2025 р.). Кропивницький : ДонДУВС, 2025. С. 372– 374

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U001007

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крюков Олексій Ігорович
2. Oleksii I. Kryukov

Кваліфікація: д. держ. упр., професор, 25.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет цивільного захисту України

Код за ЄДРПОУ: 08571363

Місцезнаходження: вул.Онопрієнка, Черкаси, Черкаський р-н., 18034, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Белай Сергій Вікторович

2. Serhii V. Bielai

Кваліфікація: д.держ.упр., професор, 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0841-9522

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Національної гвардії України

Код за ЄДРПОУ: 08610502

Місцезнаходження: майдан Захисників України, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яровой Тихон Сергійович

2. Tykhon Yarovoi

Кваліфікація: д. держ. упр., доцент, 25.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7266-3829

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти «Університет трансформації майбутнього»

Код за ЄДРПОУ: 45630188

Місцезнаходження: вул. Ремісничка, Чернігів, Чернігівський р-н., 14000, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ляшевська Олена Іванівна

2. Olena I. Lyashevskya

Кваліфікація: к. держ.упр., доцент, 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет цивільного захисту України

Код за ЄДРПОУ: 08571363

Місцезнаходження: вул.Онопрієнка, Черкаси, Черкаський р-н., 18034, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Порока Станіслав Григорович

2. STANISLAV POROKA

Кваліфікація: д.філософ, 281

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9418-3597

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет цивільного захисту України

Код за ЄДРПОУ: 08571363

Місцезнаходження: вул.Онопрієнка, Черкаси, Черкаський р-н., 18034, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Палюх Віктор Валентинович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Палюх Віктор Валентинович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Палюх Віктор Валентинович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна